

kat is tartalmaz. Néhány Magyarországra vonatkozó adatra vonatkozólag ref. megjegyzi, hogy a Bazias vidékről említett «*Phleum Michelii*» csakis *Phl. montanum* C. Koch lehet, továbbá, hogy a *Dactylis glomerata* L. * *pendula* DREJ. hazzánkra nézve nem új, mert már a «Magyar füvek gyűjteménye» 72. sz. a. kiadásban; új ellenben a *Glyceria nemoralis* UECSTR. et KÖRN. Herkulesfürdő vidékén. A *Triticum cristatum* (L.) SCHREB. v. *imbricatum* M. B. voltakép Linné typusának felel meg, s nem ez különböztetendő meg, hanem a esupasz polyvás alakja; a triesti *Muscaria botryoides* (L.) MILL. alighanem *M. Kernerii* MARCHESS.; a budapesti *Gypsophila fastigiata* L. minden valósz. szerint *G. arenaria* W. K.; a *Trifolium medium* L. «f.» *sárosiense* HAZSL. Bazias mellett új; a herkulesfürdői *Seseli (Libanotis) «sibirica»* bizonyára a *L. leiocarpa* (HEUFF.); az ugyanonnan említett *Athamanta rupestris* pedig az *Athamanta hungarica* BORB. egy az Athamanta rupestristől 2—3 olajjáratos terméshornyaniban lényegesen eltérő ú. n. «jó» faj; végül, hogy a *Galium Heuffelianum* BORB. nem lehet synonymja a *G. pseudoaristatum* SCHUR-nak (Enum. 282. old. «caulibus laevibus», stb.)

garn angegebenen Pflanzen bemerkt Ref., dass «*Phleum Michelii*» von Bazias doch nur *Ph. montanum* sein kann, dass *Dactylis glomerata* L. * *lobata* DREJER aus Ungarn schon in den «Gramina Hungarica» No. 72 ausgegeben worden ist, dass *Glyceria nemoralis* UECSTR. u. KÖRN. für die Flora von Herkulesbad neu ist, dass *Triticum cristatum* (L.) SCHREB. var. *imbricatum* MB. eigentlich dem Typus des *T. cristatum* (L.) entspricht und die kahlspelzige Form davon abzutrennen ist, das *Muscari botryoides* (L.) MILL. v. Triest wohl *M. Kernerii* MARCHESS. sein dürfte, dass *Gypsophila fastigiata* L. v. Budapest wahrscheinlich *G. arenaria* W. K. ist, dass *Trifolium medium* L. «f.» *sárosiense* HAZSL. für das untere Donautal (Bazias) neu ist; dass *Seseli (Libanotis) «sibirica»* von Herkulesbad gewiss *L. leiocarpa* (HEUFF.) ist, dass *Athamanta «rupestris»* v. Herkulesbad *A. hungarica* BORB. eine von *A. rupestris* durch 2—3-striemige Fruchttälchen verschiedene, sog. «gute» Art ist, endlich, dass *Galium Heuffelianum* BORB. kein Synonym von *G. pseudoaristatum* SCHUR. (nach der Beschreibung in Enum. p. 282 «caulibus laevibus» etc.) sein kann.

D.

A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályának 1907. január hó 9-én tartott ülése.

Sitzung der botan. Section der k. ungar. naturwiss. Gesellschaft am 9. Jänner 1907.

1. Hollós László : «Új gombák Kecskemét vidékről»

1. Mágócsy-Dietz legt die Arbeit L. Hollós's über «Neue

ezimű munkálatát MÁGÓCSY-DIETZ-SÁNDOR terjesztette elő.

2. Szabó Zoltán: «A Riesen-hegység növényföldrajzi vázlata» ezimű előadása folyamán a szerző ismertette úgy ezen hegység, mint a Szudeták földrajzi helyzetét és felépítését, viszonyát Európa többi hegyláncához. Azután rátért Szilézia flórája felkutatásának történetére. Részletesen foglalkozott a Riesen-hegység klimatikus viszonyaival. Térképen mutatta ki a Riesen alhavasi és havasi régióinak formációit. Összehasonlította ezen flora viszonyait Európa többi hegységeinek flórájával, kezdve a Pyreneusoktól a Kaukásusig. Majd részletesen rámutat a Riesenhegység flórájának összetételere s egyes elemeire. Az egyes flóraelemek beható tárgyalása után kifejtí a Riesen-flórájának kifejlődését a diluvium után. Végül gyűjteményének nevezetesebb növényeit mutatta be.

3. Tuzson János: «Növényi eredetű ál - növénykövület» ezimén köszéndarabot mutat be, amely tojásdad és csupa sokszögletes paizsoeskától borított alakjával valamely termést vagy gumót sejtet. A sajátságos széndarab mibenlétét Tuzson Berlinben határozta meg, az ottani geológiai intézet és bányászati akadémia palaeo-botanikai gyűjteményében és arra az eredményre jutott, hogy a kérdéses széndarab nem egyéb, mint kiszáradás közben, megrepedezés által létrejött ál-kövület. Ugyanilyen alakú agyag-, illetőleg márgatekék vannak a

Pilze aus der Umgebung von Kecskemét» vor.

2. Zoltán v. Szabó hält einen Vortrag unter dem Titel «Pflanzengeographische Skizze des Riesengebirges», in welchem er vorerst die geographische Lage und den Aufbau des Riesengebirges sowie der Sudeten mit den übrigen Gebirgen Europas vergleicht, sodann die Geschichte der Erforschung der schlesischen Flora bespricht. Die klimatischen Verhältnisse des Riesengebirges werden eingehend erörtert: die Formationen der alpinen und subalpinen Region auf einer Landkarte demonstriert. Sodann vergleicht der Vortr. die floristischen Verhältnisse dieses Gebirges mit jenen der übrigen europäischen Gebirge von den Pyrenäen bis zum Kaukasus, bespricht eingehend die Zusammensetzung der Riesengebirgsflora und ihre einzelnen Componenten, und schildert die postdiluviale Entwicklung dieser Flora. Zum Schlusse werden einzelne wichtige Pflanzen seiner eigenen Aufsammlungen demonstriert.

Joh. Tuzson bespricht «Ein Pseudofossil vegetabilischen Ursprunges», welches ein eiförmiges und von vieleckigen schildförmigen Gebilden bedecktes Kohlenstück darstellt, dessen Form eine Frucht oder einen Knollen vortäuscht. Der Vortr. hat dieses Object in der palaeontologischen Sammlung der Berliner kgl. geol. Landes-Anstalt u. Bergwerksakademie determiniert und ist zu dem Schlusse gekommen, dass es ein während des Austrocknens

nevezett gyűjtemény ál-kövületei között, melyek Nietlebenból (Halle a. d. Saale) származnak.

Ezek alapján TUZSON a fosszil-növények sorából a *Brachiphyllum insigne* HEER. fajt törlendőnek véli, mert úgy hiszi, hogy az illető terméseknek nézett képződmények eredete, azonos a bereczeli széndarabéval és a nietlebeni agyagtekék keletkezési módjával.

A bereczeli széndarab érdekes a kőszén keletkezése körül-ményeinek magyarázása szem-pontjából is.

durch Sprünge hervorgerufenes Pseudofossil sei. In den genann-ten Sammlungen befinden sich Lehm resp. Mergelkugeln aus Nietleben (bei Halle a. d. Saale), welche dieselbe Form zeigen. Nach diesem Ergebnisse glaubt der Vortr. die Art *Brachiphyllum insigne* HEER aus der Reihe der fossilen Pflanzen streichen zu müssen, weil die für Früchte gehaltenen Gebilde desselben Ursprunges sind, wie das Berezel-er Kohlenstück und die Nietlebener Lehmkugeln. Das Berezel-er Kohlenstück ist aber vom Standpunkte der Entstehungsart der Steinkohle jedenfalls interessant.

A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályá-nak 1907. február hó 13-án tartott ülése.

Sitzung der botan. Section der k. ungar. naturwiss. Gesellschaft am 13. Feber 1907.

1. A szakülést tisztaítás előzte meg s a titkos szavazás alkalmával megválasztattak a következők:

Elnök: KLEIN GYULA. Alelnök: MÁGÓCSY-DIETZ SÁNDOR.

Jegyző: TUZSON JÁNOS.

2. Bernátsky Jenő: «Staub M. posthumus növény phae-nologai művéről» tart elő-adást, mely ezim alatt az elő-adó STAUB Mór «A balaton-vidéki növényphenologiai me-függetlenségek eredményei» 1906-ban megjelent művét érti s amelyet az előadó a hátra-hagyott iratokból rendezett sajtó alá.

Előadó részletesen ismerteti STAUB művét, egyúttal reflek-tál a M. B. L. 1906, 8/10. sz.

1. Zum Beginne der Sitzung wurden die Funktionäre neu gewählt; das Ergebnis der ge-heimen Wahl ist, dass JUL. KLEIN zum Vorsitzenden, ALEX. MÁGÓCSY-DIETZ zum stellvertr. Vorsitzenden, JOH. TUZSON zum Schriftführer gewählt wurden.

2. Eug. Bernátsky, hält einen Vortrag über «Ein posthumes phaenologisches Werk M. Staub's». Es ist dies das i. J. 1906 erschienene Werk «Die Resultate der pflanzenphaeno-log. Beobachtungen in der Um-ggebung des Balatonsees», welches der Vortr. nach den hinterlassenen Schriften druckfer-tig gemacht hat. Der Vortr. bespricht diese Arbeit M. STAUB'S eingehend, reflektiert zugleich

312. lapján ugyane műre vonatkozó kritikára. BERNÁTSKY JENŐ az idézett műhöz irott előszavában és előadása folyamán is azon véleményét nyilvánította, hogy a phenologai megfigyelők igen derék munkát végeznek s nagy értékű adatokat szolgáltatnak be, ha csak a régi (LINNÉ s Koch-féle) iskola értelmében vett fajok meghatározásáig mennek.»

Ezen felfogással szemben THAISZ LAJOS állást foglalt a mellett, hogy minden tudományos munkálat alkalmával s így a phenologai megfigyelések és publikálásoknál is, a kor igényeinek megfelelően systematikai kutatások eredményét figyelembe kell venni s a növények megnevezésénél illetőleg meghatározásánál ezek szerint kell eljárni.

BERNÁTSKY és THAISZ között lefolyt vitában részt vettek még KLEIN GYULA, MÁGÓCSY-DIETZ SÁNDOR és TUZSON JÁNOS.

3. Hollós László: «Két érdekes növénykárosító gomba Kecskemétről» ezimű dolgozatát MÁGÓCSY-DIETZ SÁNDOR ismertette.

Ezek egyike a paradiesom-pusztító *Séptoria Lycopersici* SPEG., másika a sárgadinnyén élősködő *Pseudoperonospora cubensis* (D. C.) ROST. Ugyanenesak Kecskeméten a sárgadinnyét a *Phyllosticta Cucurbitacearum* SACCARDO is pusztítja.

Thaisz.

auf die in den Ung. Bot. Bl. 1906 p. 312 erschienene Kritik. Der Vortr. behauptet in der Einleitung des gen. Werkes, dass es bei phaenolog. Beobachtungen genügt, wenn sich die Beobachter mit der Determination der sog. LINNÉ-schen oder KOCH-schen Arten begnügen etc. und hält an dieser Ansicht auch gelegentlich seines Vortrages fest.

Gegen diese Ansicht macht L. v. THAISZ geltend, dass bei jeder wissenschaftlichen Arbeit so also auch bei phaenologischen Beobachtungen und deren Publicationen die Ergebnisse der systematischen Forschungen respectiert und bei der Bestimmung und Benennung der Pflanzen in Betracht gezogen werden müssen. An der zwischen BERNÁTSKY und THAISZ entsponnenen Discussion nahmen noch JUL. KLEIN, A. MÁGÓCSY-DIETZ und J. TUZSON teil.

3. A. MÁGÓCSY-DIETZ legt eine Arbeit *Lad. Hollós's "Über zwei interessante, Pflanzen schädigende Pilze aus Kecskemét"* vor.

Der eine ist *Septoria Lycopersici* SPEG., ein Schädling der Paradeis, der andere ist der Parasit der Melonen *Pseudoperonospora cubensis* (D. C.) ROST. Die Melonen werden bei Kecskemét auch noch von *Phyllosticta Cucurbitacearum* SACC. befallen.

Thaisz.

Gyűjtemények. — Sammlungen.

Rigo Gregorio Torri del Benacaban (Olaszország, Verona

Hälften März 1907 will Gregorio Rigo in Torri del Be-

tartományban) f. év márcz. hó közepén botanikai gyűjtési útra indulna, ha előfizetés avagy megrendelés útján az út költségeire szert tehetne. A gyűjtött növények százát átlag 25 frankjával, válogatás esetén 30 frankjával adná. Rigo exsiccatái a legjobbakhoz tartoznak: a délolasz flóra körül szerzett ismeretei pedig azt a reményt keltik, hogy esak jó dolgokat fog hozni. Az érdeklődők forduljanak vagy ő hozzá, vagy HUTER RUPERT plébános úrhoz Sterzing-Riedben (Tirol).

naco (Prov. Verona—Italia) eine bot. Reise nach den südlichsten Italien unternehmen, im Falle durch Pränumeration oder feste Bestellung ihm die Mittel dazu geboten werden: Centur. 25 Frances, nach Auswahl 30 Fr. Rigo's Sammlungen gehören zu den besten u. er hätte auch Gelegenheit bei seiner eingehenden Kenntnis der dortigen Flora nur auserlesenes anbieten zu können. Reflectanten werden gebeten sich direct an obig. Adresse oder an mich zu wenden. RUPERT HUTER, Ried-Sterzing (Tirol).

Személyi hírek. — Personalnachrichten.

A turini Academia reale di Agricoltura ISTVÁNFFY GYULA dr. tanárt levelező tagjává választotta.

DIELS L. dr. berlini egyet. m. tanár egyetemi tanári címet kapott s a marburgi egyetemen KOHL tanár helyettesítésével lett megbízva.

KLEBS GYÖRGY hallei egyet. tanárt, a meghalt PFITZER tanár helyére meghívta a heidelbergi egyetemre.

HARMS H. dr. Berlinben tanári címet kapott.

PROF. DR. GY. v. ISTVÁNFFY wurde von der Academia reala di Agricoltura in Turin zum corresp. Mitgliede erwählt.

DR. L. DIELS, Priv. Doc. a. d. Univ. in Berlin erhielt den Titel Professor u. wurde mit der Vertretung Prof.'s KOHL in Marburg beauftragt.

PROF. GEORG KLEBS in Halle erhielt einen Ruf als Nachfolger des verstorbenen Prof. PFITZER a. d. Univers. in Heidelberg.

DR. H. HARMS in Berlin erhielt den Titel Professor.

Meghalt. — Gestorben.

KUNTZE OTTO dr. f. é. jan. 28-án San Remo-ban.

Vele sírba száll az utolsó évtizedek nomenklaturamozgalmanak felidézője s éles tollú mozgatója. Bámulatos szorgalmával szinte páratlan irodalmi ismeretekre tett szert; számos

DR. OTTO KUNTZE am 28. Januar in San Remo.

Mit ihm steigt der Erreger der Nomenklatur - Bewegung der letzteren Jahrzehnte zu Grabe, der seine Ansichten noch bis kurz vor seinem Tode mit scharfer Feder verteidigt hat.

földkörüli útján szerzett tapasztalatai következtében ismerte u. sz. a földkerekség minden Flóráját; mindmegannyi tulajdonság, mely őt tudományunk terén a vezéri szerepre tette volna alkalmassá, ha a tollharczban való kiméletlensége nem szerzett volna neki, mint embernek annyi személyes ellenséget még azok köréből is, akik őt mint tudóst s kutatót nagyra tartották.

A végül megmaradt néhány kitartó híve nem tudta a sok tekintetben helyes tanainak érvényesítését kiktüzdeni, melyeket, mint tudva van, az 1906. évi wieni nemzetközi botanikus congressus hosszú időre elföldelt.

Irodalmi munkásságát megörökíti a minden nagyobb könyvtárban nélkülöhetetlen három kötetes «Revisio Generum Plantarum» című műve.

SINTENIS PÁL, a hírneves botanikai kutató f. é márcz. hó 6-án meghalt Kupferbergban. Szilézlában.

Durch bewunderungswürdigen Fleiss erwarb er sich eine schier einzig dastehende Literaturkenntnis; durch seine während zahlreicher Reisen um die Erde fortgesetzten Studien wurde er sozusagen mit allen Florengebieten der Erde bekannt, alles Eigenschaften, welche ihm eine führende Rolle auf dem Gebiete der Botanik zugesichert hätten, wenn er sich durch Rücksichtslosigkeit im Federkriege nicht als Mensch so viele und so einflussreiche Feinde selbst aus dem Kreise jener geschaffen hätte, die ihn als Gelehrten und Forscher hoch hielten.

So konnte denn die kleine Zal der Anhänger mancher seiner richtigen Ideen das Durchdringen derselben nicht erkämpfen; diese sind bekanntlich geleg. des wiener internat. bot. Congresses i. J. 1906 für längere Zeit begraben worden.

Die Ergebnisse seiner Studien leben in seinem dreibändigen Hauptwerke «Revisio Generum Plantarum» fort, welches keine grössere Bibliothek entbehren kann.

PAUL SINTENIS, der weltbekannte botanische Forschungsreisende ist am 6. März i. J. in Kupferberg in Schlesien gestorben.

Helyesbítések. — Berichtigungen.

1. A Magyar Botanikai Lapok 1906. évfolyamának 387. oldalán a 13. sorban feltülről «*alaktani*» «*alkattani*»-ra javítandó, szintúgy kijavítandó a Polytrichiaceae a 34. sorban s

1. Auf Seite 387 des Jahrg. 1906 der Ungarischen Botanischen Blätter ist in der 12. Zeile von oben statt «*morpholog.*» *anatomischen* zu setzen.

a 388. oldalon a 7. sorban
Polytrichaceae-ra.

2. SIMONKAI LAJOS tanár úr «*Stirpes nonnullae novae Flora regni Hungarici*» című dolgozatában (M. B. L. V. 11/12. sz.) a 376. oldalon a felülről számítandó 5. és 6. sorban «*illis A. nemorosae M. B. majoribus*» helyett olvasandó:

«*majoribus, magnitudine illis A. nemorosae M. B. similibus*», továbbá a feltülről számítandó 26. sorban:

«*Anthrisci silvestri (L.)*» helyett olvasandó

«*Anthrisci nitidae (WAHLENB.)*».

2. In dem Artikel Prof. L. SIMONKAI's «*Stirpes nonnullae novae Flora regni Hungarici*» Ung. Bot. Bl. V. No 11/12 p. 376, Zeile 5 und 6 von oben ist statt «*illis A. nemorosae M. B. majoribus*»:

«*majoribus, magnitudine illis A. nemorosae M. B. similibus*» zu setzen. ferner in der Zeile 26 von oben statt

«*Anthrisci silvestris (L.)*»

«*Anthrisci nitidae (WAHLENB.)*» zu setzen.

Az előfizetéseket (**egész évre belföldön 10 kor., külföldön 11 kor. 44 fill.**) s kéziratokat kérjük a lap kiadójának címére (Dr. DEGEN Árpád, Budapesten. VI., Városligeti fasor 20/b. sz. a.) küldeni.

Praenumerationen (**ganzjährig für das Inland 10 Kronen, für das Ausland 11 Kronen 44 Heller**) und Manuscrits bitten wir an den Herausgeber des Blattes (Dr. A. v. DEGEN, Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b.) zu adressieren.

Kérelem a tiszttelt munkatársainkhoz.

Tiszteettel felkérjük t. munkatársainkat, hogy kézirataikban minden latin növénynevet *egyszer*, minden szerző nevét s egyáltalában a személyneveket *kétszer* aláhúzni sziveskedjenek.

A szerkesztőség.

Wir ersuchen unsere geehrten Herren Mitarbeiter, in ihren Manuskripten die lateinischen Pflanzennamen *einmal*, die Autorennamen aber *zweimal* zu unterstreichen.

Die Redaction.

Tiszttelt munkatársainkat felkérjük, hogy a korrekturekkal minden alkalommal kézirataikat is küldjék vissza.

A szerkesztőség.

Wir ersuchen unsere geehrten Herren Mitarbeiter uns mit der Correctur in jedem Falle auch ihre Manuscrits zurück zu senden.

Die Redaction.

Megjelent: 1907 április hó 20-án. — Erschienen: am 20. April 1907.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1907

Band/Volume: [6](#)

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: [A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztálának
1907 januar hó 9-én tartott ülése. Sitzung der botanischen Section der
kön. ung. naturwissenschaftl. Gesellschaft am 9. Jänner 1907.etc. 100-
106](#)